

er andre Tilfælde, hvor noget Lignende finder Sted, og det maa jo være for flige Tilfældes Skyld, at Tilføiningen til § 3 i Lovforslaget er fremkommet; denne formilder vel det Uheldige noget, men jeg indseer dog ikke, at samme indeholder nogen Hjemmel til en Forebyggelse af den Ubillighed, for ikke at sige Uret, der vil tilføies endeel af de forskjellige Districter, da det ikke forekommer mig, at den giver Ret til at bortskære nogen Deel af en Jurisdiction. Til disse Ytringer skal jeg for Dels blikket indskrænke mig, isærdeleshed da der er bebudet et Endringsforslag til næste Behandling, hvorved der da kan blive Leilighed, om jeg finder det hensigtsmæssigt, til yderligere at gaae ind paa Sagen.

Indenrigsministeren: Jeg kan dog ikke undlade at tilføie et Par Bemærkninger, som jeg rigtignok troer allerede at have gjort i det andet Thing, men som jeg dog her skal gjentage, angaaende den Isoleringspolitik — kunde jeg sige —, hvorfra den ærede Landstingsmand gaaer ud. Det er ganske sikkert, at man næsten ved alle Foranstaltninger, navnlig ved alle dem, som gjøres fra Communernes Side, vil kunne paavise en heel Deel af Communens Beboere, som ikke have nogen Gavn af en vis Foranstaltning, og hvor man dog ikke kan falde paa at sige Andet, end at de maae finde dem i, naar de ere afgiftspligtige til Communen, at tilstaae Majoriteten af Communernes Repræsentation at gjøre Dispositioner i saa Henseende. Naar den ærede Landstingsmand saaledes nævnte Havnene, saa er det ham jo velbekjendt, at, naar Havnen er en kongelig Havn, saa vedligeholder Statskassen den, men er det en Communal-Havn, da er det Communen, der ved Hjælp af Havneindtagterne, og ogsaa mange Steder ved Hjælp af Tilskud, maa bære denne Udgift, uanset, om alle Beboerne i Communen have Gavn deraf. Det kan jo ikke være Andet i et Statssamfund eller i et Communesamfund; man kan ikke gaae tilbage og sige: Dersom Nogen yder Bidrag til Noget, hvoraf han paa ingen Maade kan siges at have nogen Fordeel, saa seer ham Uret — det er umuligt, isaafald kunde hverken Statens eller Com-

munens Organisme blive i deres naturlige Gang, og det maa man og fastholde her. Som den ærede Landstingsmand sidst berørte, er der tilføiet en Betingelse for at afhjælpes, saavidt man kan, den Ulighed, som kan finde Sted imellem Fordelen af Indretningen og Byrden af at bidrage til den; at man ikke kan aldeles udjævne den, det indrømmer jeg gjerne; det er ganske vist ogsaa Tilfældet ved den her omhandlede Indretning; men det er jo Noget, der vil skee ved alle flige Indretninger, at Nogle have mindre Fordeel deraf, Andre maafee slet ingen; men, naar Udgiften skal udredes af det samlede Samfund som en Enhed, saa kan man ikke tage Hensyn dertil; det maa udjævnes derved, at der saa igjen bliver andre Indretninger, der maae komme dem tilgode, der ikke have haft saamegen eller maafee ingen Fordeel af de Indretninger, som de tidligere have bidraget til.

Drejer: Til hvad den høitærede Minister nu har anført, skal jeg tillade mig at bemærke, at, hvis Fordelingen var skeet communeviis, da vilde der være mindre at indvende, og at jeg saa maafee kunde indrømme, at det vilde være rigtigt, at den Enkelte maatte finde sig i, hvad Majoriteten i Communen besluttede; men her er benyttet Herredsinddelingen, og det er ikke mig bekjendt — maafee jeg feller og kan i saa Fald blive bedre oplyst —, at et Herred kan sammenlignes med en Commune eller er det samme som det, man ellers forstaaer ved en Commune.

Ordføveren: I Anledning af den sidste ærede Landstingsmands Udtalelse skal jeg blot gjøre den Bemærkning, at det almindelige ikke er muligt at reparere Udgiften ved en Indretning, netop paa dem, som absolut høste Nytte deraf, men at man i Almindelighed ved Repartitionen af Udgifterne til saadanne Anlæg maa følge den almindelige Herreds-, Amts- eller Provinds-Inddeling. Jeg skal endnu tilføie, med Hensyn til en Bemærkning af den første ærede Landstingsmand, at den Tausshed fra hlin Egn, der under denne Sags fleeraarige Behandling har fundet Sted, dog forekommer mig at maatte afgive en tem-